

Dossier de recuperació del 1r trimestre

Biologia i Geologia

3r ESO A

Professor: Benjamí Costa

Alumne/a: _____

Per recuperar l'avaluació has de fer un resum dels temes 1, 2, 3, 4 i 8 del llibre de text. Una pàgina per davant i pel darrera per cada tema.

Cal entregar aquest dossier de recuperació de la matèria conjuntament amb els resums el mateix dia de l'Examen de recuperació d'aquest trimestre: el proper **DILLUNS 20 de GENER de 2020**.

La recuperació de la matèria consta de tres parts:

- Els resums dels temes esmentats: 15 %
- Aquest dossier: 15 %
- Prova escrita de dimecres 22 de gener de 2020: 70%

1. **Com es diu el mecanisme de transport de molècules grans de fora cap a dins de la cèl·lula?**
2. **Quins tipus de microorganismes ens poden provocar les malalties infeccioses?**
3. **Explica, amb l'ajut de dibuixos, el procés de l'osmosi. Usa les següents paraules: energia, permeabilitat, membrana, concentració.**
4. **Què és una reacció autoimmune?**
5. **Estàs fent una truita de patates i, malgrat vas amb cura tallant les patates, et fas un tal al dit. Explica quina reacció es produeix al teu cos i les seves característiques.**
6. **Quin dels següents aparells NO intervé en la funció de nutrició de l'ésser humà?**
  - a) Ap. excretor
  - b) Ap. circulatori
  - c) Ap. locomotor
  - d) Ap. respiratori
7. **Anomena un òrgan característic de cadascun d'aquests sistemes:**
  - a) Sistema nerviós:
  - b) Sistema urinari:
  - c) Sistema muscular:
  - d) Sistema esquelètic:
8. **En quines característiques ens hem de fixar per determinar que una cèl·lula ha sofert un procés de diferenciació?**

9. Posa un parell d'exemples de malalties infeccioses i dues més de no infeccioses.

10. Cita dues accions per minvar les possibilitats de patir una malaltia no infecciosa.

11. Observa la següent fórmula i fes un redactat de manera que restin contestades les preguntes següents:

- De quina reacció es tracta?
- Explica què hi passa i on.
- De quin tipus de reacció metabòlica es tracta? Anabòlica o Catabòlica?
- Què és l'ATP?

12. Quins tipus de nutrients hi ha? Cita els nutrients de cada tipus.

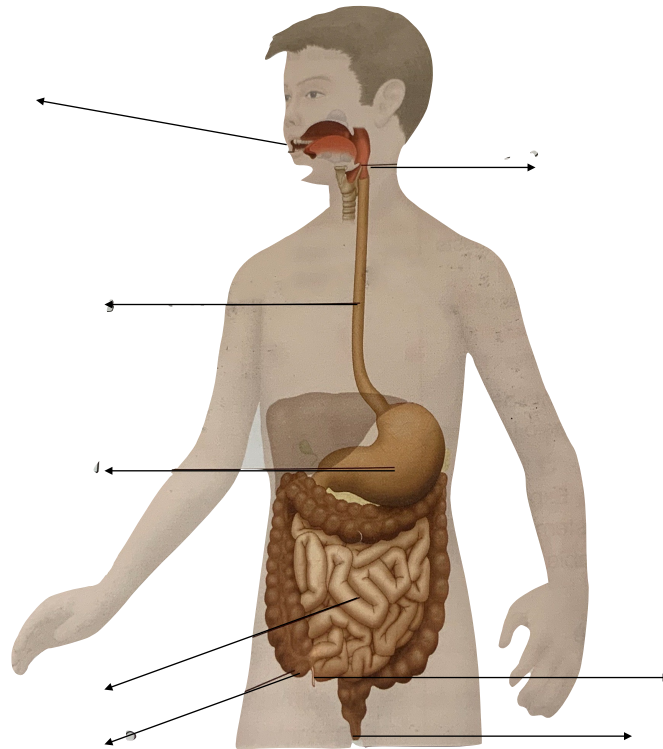
13. Observa la taula i contesta:

REQUERIMENT ENERGÈTIC MITJÀ SEGONS L'ACTIVITAT			
Activitat	Requeriment energètic (kcal/h)	Activitat	Requeriment energètic (kcal/h)
Dormir	60	Jugar a futbol	430
Estar assegut (en repòs)	70	Jugar a bàsquet	450
Estar assegut (estudiant)	100	Nedar	480
Passejar	290	Fer una cursa	700
Anar amb bicicleta	330	Pujar escales	900

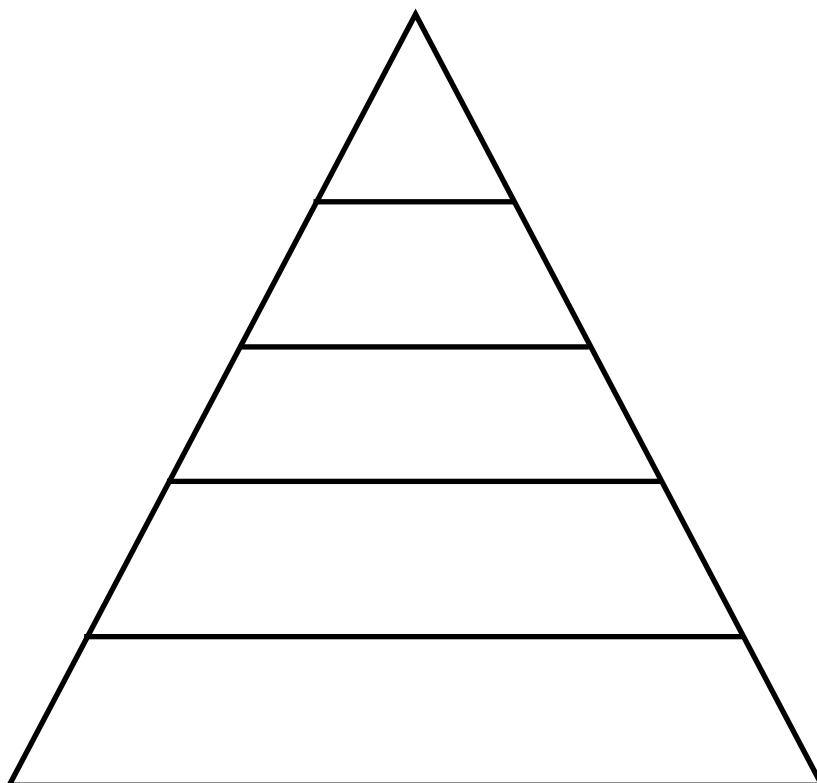
- a) Calcula la despesa energètica en aquestes dues situacions:
- Un dia laborable: dormir (8h), estudi (8h), caminar (1h), bàsquet (2h) i asseguda (5h).
  - Un dia de vacances: dormir 8(h), repòs (7h), caminar (1h), bicicleta (2,5h) i natació (2h).
- b) Quan una persona té sobrepès, a més de regular la dieta, li convé fer activitat física intensa. Justifica per què.

14. Com és que la temperatura ambient influeix sobre les necessitats energètiques de l'organisme?

15. Posa el nom que correspongui a cada fletxa.

16. Posa cada aliment al pis que li toca.

- FRUITA
- PA
- DOLÇOS
- PASTA
- BISTEC
- VERDURA
- IOGURT
- OLI D'OLIVA
- OUS
- MANTEGA

17. Uneix amb fletxes cada aliment amb el seu nutrient i aquest amb la funció que realitza.

ALIMENT	NUTRIENT	FUNCIÓ
FRUITA	GLÚCIDS	REGULADORA
PA		
DOLÇOS	LÍPIDS	
PASTA		
VERDURA	SALS MINERALS	ESTRUCTURAL
IOGURT		
OLI D'OLIVA	PROTEÏNES	
OUS		
MANTEGA	VITAMINES	ENERGÈTICA
BISTEC		

18. Completa la taula.

BIOMOLÈCULA GRAN	ENZIM	LLOC	BIOMOLÈCULA PETITA
	AMILASA		
GREIXOS			
		ESTÓMAC	

19. Hi ha una frase que no és certa.

- L'absorció dels aliments té lloc bàsicament a l'intestí prim.
- L'aigua s'absorbeix a l'intestí gros.
- El que no s'absorbeix formarà les femptes.
- L'absorció és el pas dels nutrients al torrent sanguini.

20. Quina longitud té aproximadament el nostre tub digestiu?

- 150 metres
- 1000 centímetres
- 150000 milímetres
- 1 quilòmetre

21. Cita dues malalties relacionades amb aquest tema i què les causa.

22. La següent taula mostra les condicions òptimes de multiplicació de la salmonel·la¹, tenint en compte la temperatura. Analitza la informació i contesta les preguntes raonant-les convenientment.

CONDICIONS	MÍNIM	ÒPTIM	MÀXIM
Temperatura (°C)	5,2 °C	35,43 °C	46,2 °C

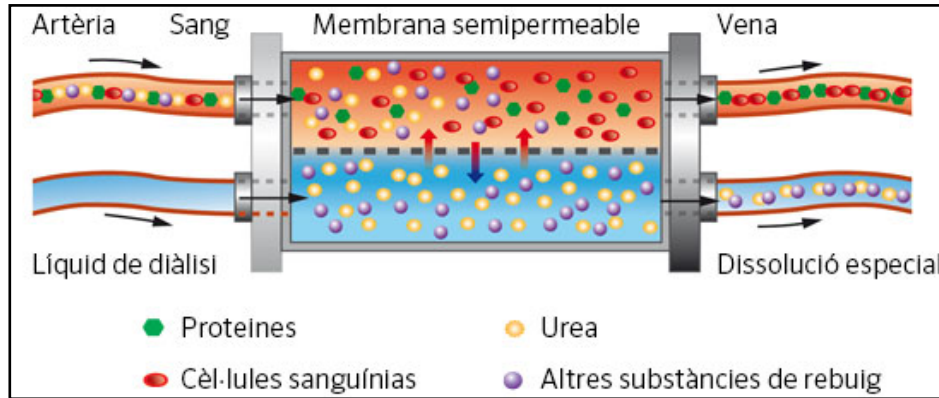
Aquest bacteri abunda als intestins de les aus i per això es troba amb freqüència a la closca dels ous. En els humans, el 80% de les diarrees són causades per aquest bacteri, i en casos extrems poden causar la mort. El contagi sol produir-se després de menjar aliments preparats amb ou o hortalisses regades amb aigües contaminades.

- Per què els aliments cuits no comporten cap risc de contraure la salmonel·losi?
- Per què els aliments crus que contenen ou s'han de conservar a la nevera?
- Per què a les maioneses casolanes, fetes amb ou, es recomana afegir algunes gotes de suc de llimona per reduir el risc de salmonel·losi?

---

¹ Bacteri que provoca la salmonel·losi, una de les malalties de transmissió alimentària més comunes. La infecció que provoca gastroenteritis esdevé greu si arriba a la sang. S'ha de vigilar amb els ous!

23. Observa bé la imatge i contesta les preguntes.

- Com es diu aquesta màquina?
- Explica a grans trets què passa a la imatge.
- Per què ni les cèl·lules de la sang ni les proteïnes no passen al líquid de diàlisi?
- Quina malaltia de l'aparell Excretor força l'ús d'aquesta màquina?

24. Observa la reacció i contesta:

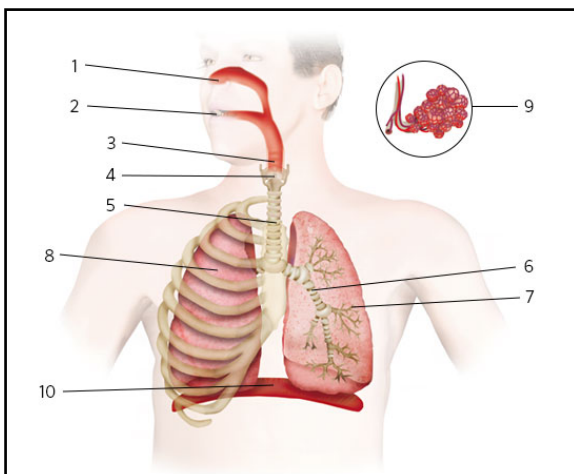
- Nom de la reacció: _____
- On té lloc? _____
- Nom del primer component: _____
- Nom de la substància de rebuig: _____
- Què s'hi produeix? _____

25. Quines malalties pot causar el consum del tabac?

26. Identifica amb el números del dibuix les vies respiratòries superiors i les inferiors. A més, identifica-hi el diafragma, els alvèols els pulmons i la boca.

27. Completa la taula segons si la concentració de les substàncies és major (+), igual (=) o inferior (-) a la sang o a l'orina.

SUBSTÀNCIA	SANG	ORINA
H ₂ O		
PROTEÏNES		
GLUCOSA		
LÍPIDS		
UREA		
SALS		

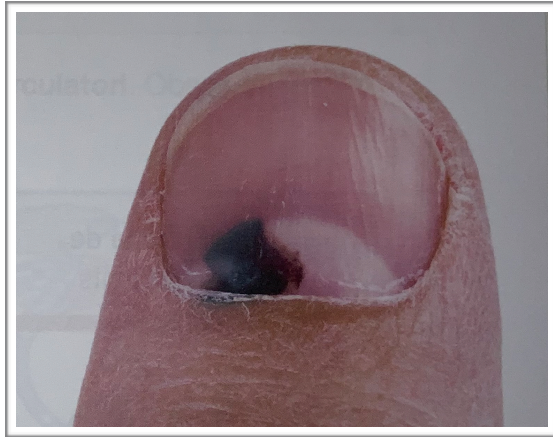
28. Completa les frases:

Fem servir els _____ per créixer, _____ els teixits danyats i per obtenir _____. Aquestes activitats generen _____ que cal eliminar. Si els òrgans de l' _____ funcionen malament, no es podran eliminar, cosa que pot produir _____ o fins i tot la _____ de l'individu.

Cada vegada que respirem, l'aire que arriba als _____ conté microorganismes i substàncies nocives que poden afectar l'aparell _____.

29. L'expulsió de la femta no es considera un procés relacionat amb l'excreció. Per què?

30. Explica què veus a la imatge i com s'ha pogut produir.

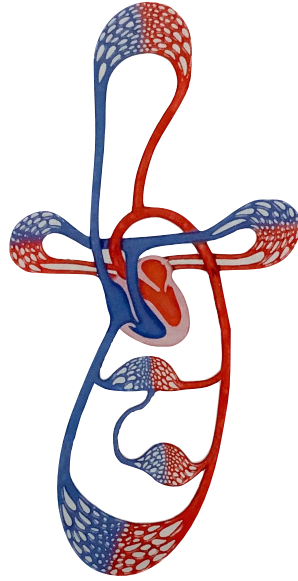

31. En el CAP, el metge de capçalera estudia els resultats d'una analítica que ha fet a 4 pacients i que es mostra a la següent taula per tal d'estudiar les malalties de la sang més freqüents: anèmia, infeccions i hemorràgies. Observa la taula i contesta.

	PACIENT A	PACIENT B	PACIENT C	PACIENT D	Valors referència
Eritròcits	4,7	2,3	4,8	3,5	4,5-5 ($\times 10^6$ /ml)
Leucòcits	6.000	6.800	15.200	6.500	6.000-7.000/ml
Plaquetes	200.000	205.000	175.000	50.000	150.000-300.000/ml
Hemoglobina	14	7,8	14,2	8,1	12-18 g/dl

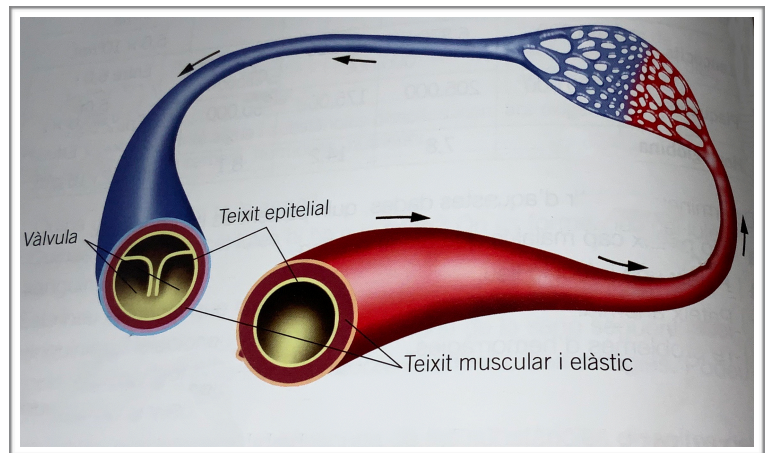
- a) Quin pacient no pateix cap malaltia?
- b) Qui pateix una infecció lleu.
- c) Algú té anèmia?
- d) N'hi ha un que té problemes d'hemorràgies. Qui?

32. Indica amb fletxes el sentit de circulació de la sang i marca els circuits sanguinis.

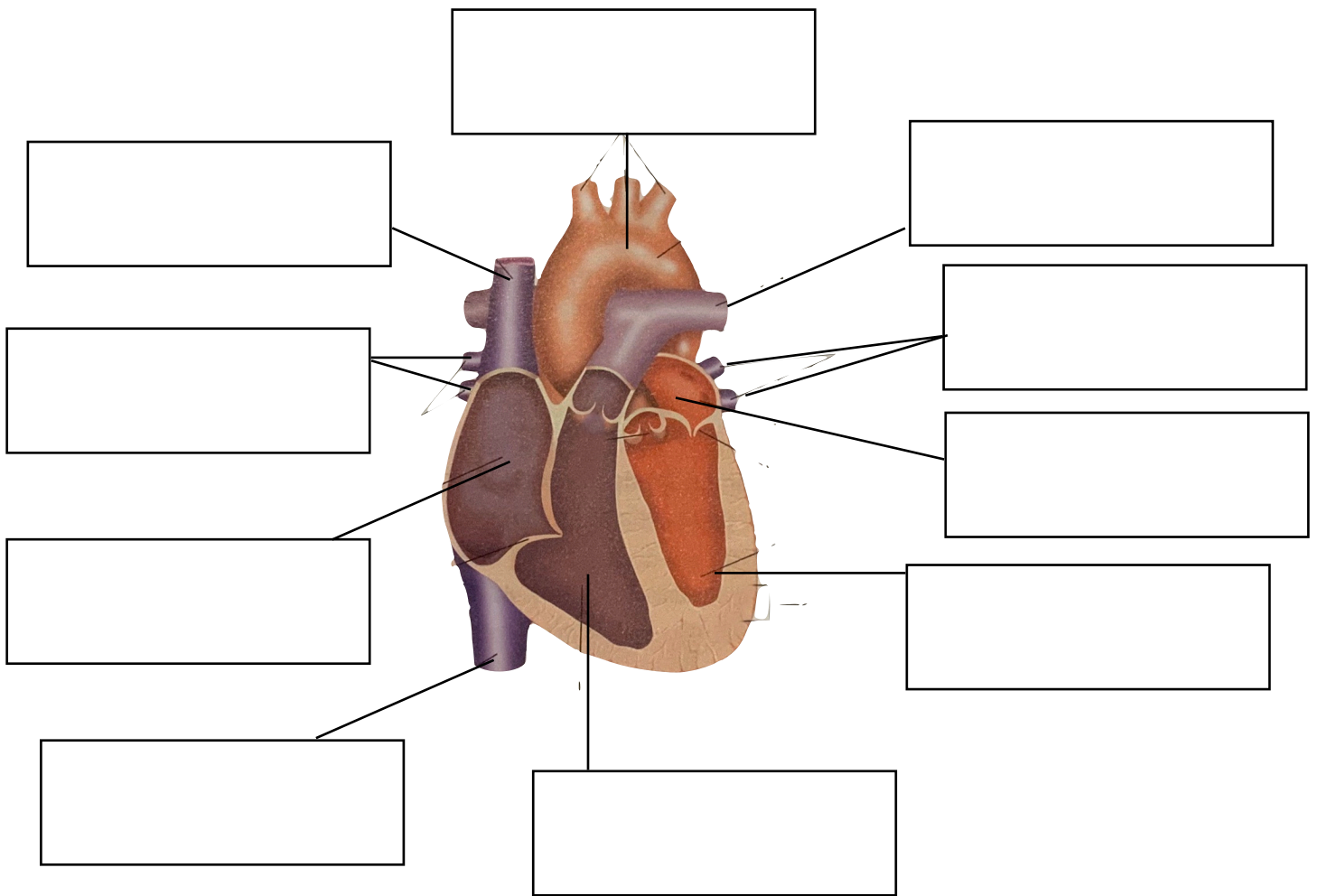
33. Què s'entén per freqüència cardíaca? De què depèn?

34. Explica què representa aquest dibuix, tot detallant les semblances i diferències dels dos vasos sanguinis.

35. Anomena i descriu la funció dels diferents components de la sang.

36. Aquí tenim el cor. Posa-hi els noms on correspon i dibuixa el sentit de circulació de la sang.

37. Contesta les següents preguntes:
La sístole auricular és:

- a) La dilatació del l'aurícula
- b) La contracció de l'aurícula dreta
- c) La dilatació del ventricle
- d) La contracció de l'aurícula

Què vol dir hipertensió?

- a) Tenir la pressió alta
- b) Tenir la pressió baixa
- c) No tenir pressió.
- d) Cap de les anteriors

Les varius són causades per:

- a) El tabac
- b) Estar moltes hores sentat
- c) Causes genètiques
- d) Colesterol

El cicle cardíac està format per

- a) 3 sístoles i dues diàstoles
- b) 1 diàstole auricular i 1 diàstole ventricular
- c) 1 sístole auricular, 1 diàstole i 1 sístole ventricular
- d) Cap de les anteriors